Onbeş günlük
DURUM
TKP Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 8 (262) 2 Mayıs 1980

İÇİNDEKİLER:

28-29 Nisan günlerinde Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Paris'te yapılan "Barış ve Silâhsızlanma" forumunda TKP temsilcisinin yaptığı konuşma:

Değerli yoldaşlar,

TKP MK adına Fransız Komünist Partisi'ne ve Polonya Birleşik İşçi Partisi'ne bu toplantıyı örgütlemelerinden ve bize gösterilen sıcak konukseverlikten ötürü candan teşekkür etmek isterim.

Yoldaşlar,

Günümüzde uluslararası ilişkilerde yeni bir evredeyiz. Bu evre emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizmi ve NATO egemen çevrelerinin yumuşama sürecini baltalamak, uluslararası gerginliği arttırmak, bir "soğuk savaş" dönemini geri getirmek için olağanüstü çabalar harcamalar ile niteleniyor. Emperyalizm, başka ülkeler üzerindeki egemenlik alanı daraldıkça saldırganlığını da alabildiğine arttırıyor. Anti-sovyetizmi kışkırtıyor, silâhlanma yarışını tırmandırıyor. 1978 Washington NATO tepe toplantısında alınan kararlar, 1979 sonucunda NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni ABD atom roketleri yerleştirme kararı, ABD'nin SALT II Anlaşmasının imzalanmasını torpillemesi bu tehlikeli sürecin adımları oldu. Hegemonyacı Pekin yönetimi de bu süreçte emperyalizmin temel bağlaşıklığı durumuna geldi.

NATO egemen çevrelerinin ve Pekin'li bağlaşıklarının "soğuk savaşı" geri getirme çabalarına karşın, uluslararası ilişkilerde belirleyici olan eğilim bu gün de barışın, yumuşamanın güçlenmesi yönündedir. Tüm insanlığın yaşamını derinden etkileyen, kapitalist ülkelerde sınıf savaşlarına işçi sınıfı için daha elverişli koşullar yaratan bu eğilim, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler topluluğunun çok yönlü gücünün, onun Leninci ardıcıl barış politikasının sonucunda egemen oldu. Bu eğilim dünya komünist ve işçi hareketinin, ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlenmesi ve dünyadaki tüm barıştan yana güçlerin savaşımı sonucunda egemen oldu. Emperyalizmin, gericiliğin, uluslararası yumuşamaya karşı yönelen çabalarını sonuçsuz bırakacak olan güçler de bunlardır.

70'li yılların deneyimleri, kazanımları barışçı güçlerin savaşımına yeni bir nitelik getirdi. L.İ.Brejnev yoldaşın Berlin'de ADC'nin 35.kuruluş yıldönümünde açıkladığı, yumuşatmayı ilerletmek için tarihsel bir fırsat oluşturan barış girişimi ve buna karşılık NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni atom füzeleri yerleştirme kararı, NATO'nun saldırganlığı ile Varşova Paktı ülkelerinin barışçı politikası arasındaki farkı geniş yığınlar önünde bir kez daha belirginleştirdi.

Nötron bombasına ve atom füzelerine karşı yapılan yığınsal kampanyalar, gösteriler, barıştan yana çevrelerin istemlerinin soyut barış dileği olmaktan çıkıp, giderek somut ve reel hedeflere yöneldiğini gösterdi. Bu somut hedefler için savaşım ilerici güçlerin diğer savaşları ile bütünleşiyor, böylece barış savaşımının anti-emperyalist niteliği daha açık ortaya çıkıyor. Halkların bu yığınsal çıkışları aynı zamanda politik yumuşamayı sürdürme, silâhlanma yarışını durdurma ve silâhsızlanmaya yönelme için verilen savaşın etki alanının genişlediğini, gücünün arttığını da gösteriyor.

Barış ve yumuşama için Avrupa kıtası bu gün de en büyük önem taşıyor. Ama bunun yanısıra bu savaşımın önemi Avrupa'nın dışında da, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde, bloklar dışı ülkelerde de daha etkin kavranıyor.

Emperyalizmin dünya devrim sürecinin temel güçlerinin başarıları karşısında hırçınlaşması, gittikçe artarak dünyayı yeni bir "soğuk savaşın" içine itme çabası yeni bir olgu değildir. Bu çabalar 1970'lerin ortasında ABD'nin SALT II görüşmelerindeki engellemeleriyle belirgin bir hal almıştı. 1979 NATO ölüm füzeleri kararı ile bu çabalar iyice yoğunlaştı. Oysa bugün NATO egemen çevreleri, Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkına özverili yardımını kendi hegemonyacı ve silâhlanmayı kışkırtma politikalarına gerekçe göstermeye çalışıyor, "Sovyet tehlikesi" masalıyla anti-Sovyetizmi körüklemek istiyorlar.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkına askersel yardım da içinde olarak yardım elini uzatması, Afganistan'ın yasal hükümetinin çağrısı ve iki ülke arasında imzalanmış olan dostluk anlaşmasına dayanıyor. Birleşmiş Milletlerin sözleşmesine uygundur. Bu yardım, dış saldırı hareketleri karşısında Afganistan'ın ulusal bağımsızlığını, özgürlüğünü savunma, koruma yardımıdır.

TKP bu enternasyonalist tutumu daha ilk günden destekledi,yürekten onayladı. ABD'nin İran'a karşı son saldırganlık eylemi görmeyen gözleri açtı. Bu saldırı, Sovyetler Birliği'nin Afgan halkına yaptığı enternasyonalist yardımın zorunluğunu kanıtladı.

Yoldaşlar,

ABD emperyalizminin körüklediği gerilim odaklarından biri, emperyalist merkezlerin "güvensizlik yayı" adını taktıkları, Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgedir. ABD'nin İran'a karşı yaptığı son askersel provokasyon eylemi emperyalizmin bu bölgedeki girişimlerinin dünya barışını ne büyük tehlikelere soktuğunu, Pentagon'un yayılmacı ve hegemonyacı plânlarının dünyayı bir harp felâketinin eşiğine getirmekten bile çekinmediğini somut olarak kanıtladı. Bu olay, barış güçlerinin, en başta kardeş komünist partilerinin üstlerine ne kadar büyük bir sorumluluk düştüğünü kanıtlıyor.

Özellikle İran ve Afganistan'daki devrimci gelişmelerden sonra Pentagon, bölgemizdeki hegemonyacı girişimlerine hız vermiştir. Bu bölgede saldırı ve casusluk üslerinden bir ağ kurarak askersel konumunu güçlendirmek, bölgenin yer altı zenginliklerini, başta petrolü yağmalamak istiyor. Buraları Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelere, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı stratejik plânları için kullanmayı amaçlıyor.

Yayılıcı emperyalist çevrelerin bu plânlarında Türkiye önemli yer tutuyor. NATO üst yöneticileri, emperyalist basın, özellikle CENTO'nun çökmesinden bu yana NATO Güney Doğu kanadında Türkiye'nin emperyalizmin ileri karakolu olarak rolünü sürekli vurguluyorlar. Bir yandan ABD'nin Türkiye'ye koymuş olduğu silâh ambargosu kaldırılıp askersel yardım adı altında Türkiye yeni askersel masraflar altına sokulurken, öte yandan topraklarımızdaki 26 ABD üssü, yeniden yoğun olarak çalışmaya başladı. Türkiye'yi ABD emperyalizmine daha sıkı bağlayan ikili bir askersel anlaşma imzalandı.

Günümüzde Türkiye hükümeti bütçesinin cari harcamalarının % 40'ını askersel masraflar oluşturuyor. Ülkemizde gayri safi ulusal gelirden adam başına düşen silâhlanma harcaması NATO içinde en yüksek tutardır. ABD, Türkiye'yi, Sovyetler Birliği'ne sosyalist ülkelere ve Orta Doğu halklarına karşı bir sıçrama tahtası işlevini yüklemek istiyor. Bu durum, Türkiye dış politi-

kasında komşu ülkeler ile dostluk ilişkilerini engelleyici nitelikte bir etki yapıyor. Kendi ülkesinden binlerce kilometre uzaktaki bölgemizi "ulusal çıkar bölgesi" olarak gördüğünü ilân eden ABD, İran'a karşı girişeceği bir saldırıda Türkiye topraklarından da yararlanmak istediğini gizlemiyor. Hükümet, bu hafta içinde, ABD'nin Türkiye'den İran'a karşı askersel eylem uyguladığı günlerde, meclise bir "savaş ve buhran yasası" getirdi. İstendiği zaman tüm yönetim yetkilerini genel kurmay başkanına bırakan bu yasa, bir yandan Türkiye halkını bir askersel diktatörlük rejimi tehlikesi ile karşı karşıya bırakıyor, ülkemizde faşizm tehlikesini arttırıyor, öte yandan da Orta Doğu'daki komşu ülkelere karşı bir provokasyon oluşturuyor.

Yoldaşlar,

Uluslararası alanda emperyalizmin saldırgan girişimlerini arttırması, uluslararası durumun sertleşmesi Türkiye'de derin bir bunalımla koşut düşüyor. Emperyalizmin konumlarına sıkı sıkıya bağlı olan gerici Demirel hükümeti, bu bunalımdan emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin işine gelecek, bunalımın yükünü daha da emekçi halkın omuzlarına yıkacak bir çıkış yolu arıyor. Teröre başvuruyor. Ordunun politik yaşamındaki ağırlığı, militarizmin toplum üstünde etkisi gittikçe artıyor. Bugün Türkiye'de yarı askersel bir baskı rejiminin sözü edilebilir. Bir buçuk yıldır ülkenin en önemli illerinde sıkıyönetim hüküm sürüyor. 20 bin politik tutuklu var. Sıkıyönetim ilan edildiğinden bu yana 100 binden fazla insan gözaltına alındı, polis işkencelerinden geçti. Demirel hükümetinin kurulduğundan beri, son 5 ay içinde 1500'e yakın insan terörist çetelerce öldürüldü.

Bu saldırıların sivri ucu barış ve silahsızlanma için, bağımsızlık, demokrasi, sosyal ilerleme, sosyalizm için savaşan TKP'ye ve öteki ilerici güçlere yöneliktir. Partimiz 58 yıldır illegallik koşullarında savaşıyor. Avrupa'nın tek illegal komünist partisi TKP'dir. Tüm bu ağır koşullara karşın TKP son yıllardaki atılımıyla ulusal çapta bir parti haline geldi, politik yaşamda etkisi duyulan bir güç oldu. Partimiz bu yıl 60 yaşına, geniş yığınsal işçi grevleri ile yığınsal çıkışlarla kaynaşmış olarak giriyor. Demokrasiden yana en geniş çevreleri antidemokratik yasalara karşı tekellerin emekçi halkın yaşam düzeyine saldırılarına karşı, ABD ile ikili askersel anlaşmaya,

NATO'ya, üslere, topraklarımızdaki atom depolarına ve Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmesine karşı savaşla birleştirmeye çağırıyor.

Avrupa komünist ve işçi partilerinin bu forumu bizim savaşımımıza büyük destek olmaktadır. Bu forum, bu yeni inisiyatif komünistlerin dünya barış hareketinin en ön sıralarında savaştığını kanıtlıyor. Tüm Avrupa halklarına yapılacak bir çağrı ülkemizdeki barış hareketine de güç katacaktır.

Türkiye'de emperyalizmin silâhlanma yarışını körükleme politikasına karşı duran güçler vardır. Barışkan yana güçler sıralarını daha da sıklaştırıyor. Son Barış Komitesi Derneği kongresinde TİP,TSİP, CHP'li bir grup saylav, Kürt demokratik gurupları da Barış Komitesi'ne katıldılar, güçlerini barışı savunan öteki ilerici güçlerle birleştirdiler. Bu gelişme Türkiye'deki demokrasi hareketinin güçlenmesi açısından da önem taşıyor. Ülkemizde de barış için savaşım en geniş demokratik güçleri harekete geçiren, birleştiren son derece güçlü bir etmen oluyor.

Türkiye'de barış ve silâhsızlanma belgileri her yığınsal eylemin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Grevlerde onbinlerce işçi, barıştan, silâhsızlanmadan yana, NATO'ya karşı belgiler haykırıyorlar. ABD ölüm füzelerine karşı Türkiye'de ağır sıkıyönetim koşullarına karşın 7 ilde yığınsal çıkışlar oldu.

Yoldaşlar,

Türkiye demokratik güçleri uluslararası dayanışmaya büyük bir önem veriyorlar. Avrupa'daki kardeş partilerin barış ve silâhsızlanmaya yönelik böylesi bir forum toplaması ve Avrupa halklarına seslenmesi ülkemizdeki demokratik hareket açısından çok büyük değer taşıyor. Bu forum, proletarya enternasyonalizminin canlılığını, güncelliğini de tartışmasız bir biçimde kanıtlıyor.

1976'da Berlin'de toplanan Avrupa Komünist ve İşçi Partileri'nin Konferansı,bu toplantı ile vurgulanan,komünist partilerinin onların birliğinin barış hareketindeki etkin önemi,güncelliğini bugün de tümüyle koruyor. TKP 1976 Berlin Konferansı'nın bu doğrultusunu yaşama geçirmek için tüm gücü ile çalışmayı bundan böyle de sürdürecektir.

Yoldaşlar, TKP MK adına toplantıya sunulan çağrı taslağını onaylıyoruz.

İlginize teşekkür ederim.

30 Nisan genel grevi ve 1 Mayıs kutlamaları

Türkiye işçi sınıfı, halkımız, uluslararası işçi sınıfının savaş, birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı tüm baskı, yasak ve zorbalığa karşın kutladı. Demirel hükümeti, sıkıyönetim 1 Mayıs öncesi işçi sınıfına, sendikalara, ilerici, demokratik güçlere, bunların örgütlerine karşı geniş çapta bir saldırıya geçti. 1 Mayıs'ın kutlanması 30 ilde yasaklandı. TİP ve birçok sendika basıldı, afişlere, bildirilere el kondu.

İşçi sınıfı, emekçiler, yasaklara ve teröre 30 Nisan genel greviyle yanıt verdi. DİSK, 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanmasını protesto amacıyle işçi sınıfını, emekçileri üretiminden gelen gücünü kullanmaya çağırdı. TKP, DİSK'in bu konudaki açıklamasını destekledi ve işçi sınıfını, tüm emekçileri 1 Mayıs yasaklarına, artan zorbalığa karşı genel greve çağırdı. Böylece 30 Nisan'da İstanbul, Ankara, Bursa, Adana, Edirne, Kırıkkale başta olmak üzere Türkiye'nin çeşitli kentlerinde, bölgelerinde DİSK'e, Türk-İş'e ve bağımsız sendikalara üye işçiler,emekçiler genel greve gittiler. İşçiler,emekçiler genel direniş sırasında "1 Mayıs yasaklanamaz!" "Yaşasın 1 Mayıs" belgilerini haykırdılar. Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasını yerdiler. DİSK Genel Merkezi 30 Nisan genel greviyle ilgili açıklamasında "DİSK'e bağlı hemen tüm işyerlerinde çalışan DİSK üyeleri 30 Nisan'da değişik sürelerde üretimden gelen gücünü kullanarak, 1 Mayıs'ı Türkiye çapında devrimci özüne uygun olarak kutladılar, işçilere, emekçilere yönelik saldırılara karşı işçi sınıfının azmini, demokratik hak ve özgürlükleri korumak,genişletmek yolundaki kararlılıklarını gösterdiler" dedi.

İlericiler, demokratik güçler, kadınlar ve gençler 30 Nisan günü çeşitli protesto gösterileri yaptılar, "Yaşasın 1 Mayıs!" "Haydi genel greve!" belgileriyle yürüdüler. Özellikle Ankaradaki gösterilere katılanlar yollara "TKP yaşıyor-TKP 60 yaşında-TKP'ye özgürlük!" yazılı pankartlar astılar. Böylece 1 Mayıs'a genel direniş savaşımıyla gelindi. DİSK'in çağrısı üzerine Mersin'de düzenlenen 1 Mayıs mitingi en yığınsal oldu. Mitinge 50 binin üstünde işçi, köylü, emekçi, ilerici,yurtsever katıldı. Mitingde "İşçiler birleşin!" "Sıkıyönetime hayır!"

"Kahrolsun ABD emperyalizmi!" "NATO'ya hayır!" "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!" "141-142'ya hayır!" "1 Mayıs yasaklanamaz!" "Zam,zulüm,işkenceye son!" belgileri haykırıldı. 1 Mayıs gösterileri ülke çapında anti-emperyalist,demokratik bir halk direnişine dönüştü.

Demirel hükümeti, sıkıyönetim 30 Nisan genel grevini ve 1 Mayıs kutlamalarını engellemek için yoğun bir baskı ve teröre girişti. DİSK yöneticileri, yüzlerce işyeri temsilcisi,bini aşkın işçi ve genç tutuklandı. Tüm büyük kentlerde ordu birlikleri halkın üzerine sürüldü. Ankara'da 30 Nisan genel grevini desteklemek amacıyle ilerici gençlerin düzenlediği gösteriye saldıran polis, Sami Bayraktar adlı bir devrimci genci öldürdü.Yalnız 29-30 Nisan günlerinde 50'ye yakın yurttaş teröre kurban gitti. Türkiye Kürdistanında da baskı ve terör görülmemiş ölçüler aldı. CHP yöneticileri 30 Nisan genel direnişini ve 1 Mayıs kutlamalarını yasa dışı eylem ve çıkışlar olarak nitelediler. CHP yöneticilerinin bu tutumu, CHP'li bazı saylavlar arasında ve CHP tabanında sert tepkilere yol açtı. 30 CHP'li saylav 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasalaşmasını istediler. Maocular ve bazı serüvenci guruplar da genel direnişi ve 1 Mayıs gösterilerini özünden saptırmaya çalıştılar, egemen güçlerin işine yarıyan silâhlı provokasyonlara giriştiler. Buna karşın DİSK ve Türk-İş'e bağlı birçok sendika, demokratik örgütler, TKP, TİP,TSİP, CHP'nin birçok örgütü, kimi yerlerde MSP'li, AP'li,partisiz emekçiler, devrimci gençler omuz omuza verdiler.

TKP, tüm ilerici,demokratik,barışsever güçleri bu olumlu gelişme doğrultusunda işçi sınıfının politik ve sendikal eylem birliğini, demokratik güçlerin birliğini daha da güçlendirmeye çağırıyor. TKP, tutuklu DİSK yöneticilerinin, sendikacıların, işçilerin, emekçilerin, gençlerin derhal serbest bırakılmasını istiyor.

İlerici gençlik üzerinde baskı ve terör artıyor

5 ay önce sıkıyönetimce kapatılan İlerici Gençler Derneği Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Yürütme Kurulu üyelerinin de aralarında bulunduğu 18 ilerici genç İstanbul'da sıkıyönetimce gözaltına alındı. Ardından İGD Onur Kurulu Başkanı Bahattin

Seven ve İGD Bakırköy Şube Başkanı Haluk Arıgüden göz altına alındı. Gözaltına alınanlar şunlardır: Orhan Akbulut,Adnan Sel, Ali İhsan Başoğlu, Baki Güncü, Bertal Söylemez,Mahmut Mengüllü, Mehmet Boz, Haluk Tan İpekçi, Ali Fuat Vardal, Mehmet Taş, Merve Şimşekel, Cahit Kaplan, Necmettin Meriç, Rafet İçöz,Oğuz Tanındı, Rüştü Köymen , Mustafa Değcı, Ziya Karabulut .

İGD üyesi gençler bugüne dek gözaltında tutuluyor,korkunç işkencelerden geçiriliyor. Sıkıyönetimce Selimiye Cezaevine konulan Mehmet Boz adındaki ilerici gence elektik şoku,falaka, psikolojik işkence yapıldığı, İstanbul 1.Şube 15.blok hücrelerinde tutulan ilerici gençlerin yapılan işkenceler sonucu ayakta duramaz, yürüyemez hale geldikleri öğrenildi. Ayrıca 21 Nisan'da İstanbul Barosundan 1.şubeye giden 7 avukatın içeri girmelerine izin verilmedi, avukatların gençlerin durumlarıyle ilgili tıbbi inceleme istemleri geri çevrildi.

Gözaltına alınan İGD yöneticilerinin aileleri, yakınları ve eşleri 25 Nisan günü yaptıkları açıklamalarda bu konuda şunları belirttiler: "Biz günlerdir ağır işkenceler altında bulunan ve yaşamları tehlikede olan İGD yöneticilerinin anneleri, babaları, eşleri,kardeşleri ve yakınları olarak, buradan tüm dünya ve Türkiye demokratik kamuoyuna ilân ediyoruz ki, İGD yöneticileri ve tüm tutuklular üzerinde uygulanan işkenceler durduruluncaya ve özgürlükleri sağlanıncaya dek savaşımıza devam edeceğiz. Evlatlarımıza, eşlerimize işkence uygulayanlardan hesap soracağız. Analar, babalar, tüm iyi niyetli insanlar bu savaşımda güçlerimizi birleştirelim, dayanışmayı güçlendirelim!"

İGD Genel Sekreteri Alaattin Taş yaptığı açıklamada, bu anti-demokratik uygulamaya bir an önce son verilmesini,gözaltına alınan İGD üyelerinin serbest bırakılmasını istedi. 1 Mayıs kutlamalarına katılan işçi ve emekçiler,ilerici gençler ve kadınlar aynı istemleri yinelediler. DDGF, Uluslararası Öğrenciler Birliği, Fransız Gençlik Harekcti İGD üyeleri üzerindeki baskı ve terörü sert bir biçimde yerdiler ve İGD ile dayanışmalarını bildirdiler. Dünya Barış Konseyi de İGD yöneticilerine uygulanan işkenceleri sert bir biçimde yerdi,Türkiye'deki barış ve demokrasi güçleriyle dayanışmasını bildirdi.Uluslararası Af Örgütü, Başbakan ve İçişleri Bakanının,İGD yöneticilerine uygulanan işkencelerle ilgili açıklama yapmasını istedi.

------ -------